

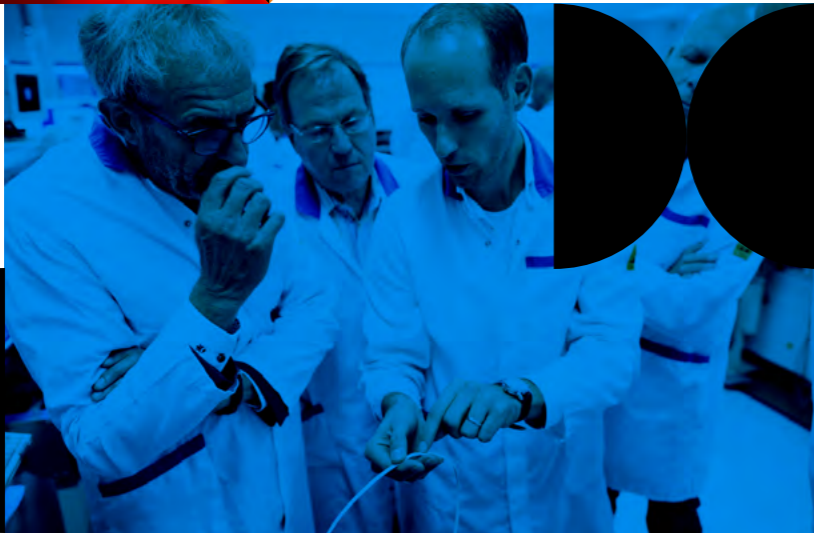
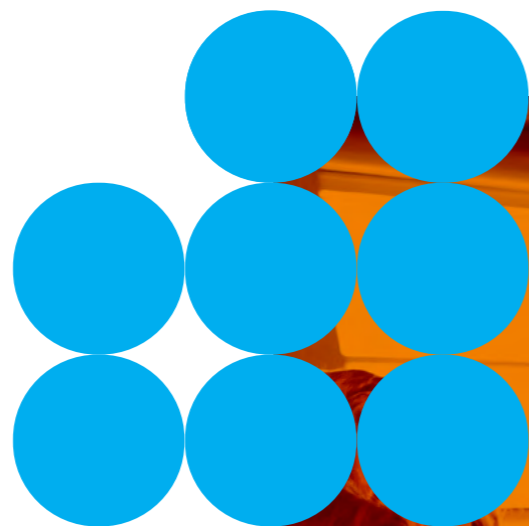
FME

Zilverstraat 69
Postbus 190
2718 RP Zoetermeer

+31 (0)79 353 11 00
info@fme.nl
www.fme.nl

FME JAAROVERZICHT 2018

Wat heeft FME voor haar leden bereikt?

“De bevoegenheid en innovatiekracht van onze technologiebedrijven is enorm”

Investeren in vandaag en morgen

2018 was voor ondernemers in de technologische industrie een bewogen jaar. De economie groeide, maar internationale ontwikkelingen brachten onzekerheid met zich mee. Komend jaar maakt Nederland zich op voor een Klimaatakkoord waarin technologie een sleutelrol speelt, terwijl de digitale revolutie steeds sneller gaat. Het was het jaar van cao onderhandelingen, een ingewikkeld proces dat in 2019 hopelijk tot een goed einde komt.

Onze leden houden risico's voor ogen, maar focussen vooral op kansen. FME is er om ze te helpen die kansen te benutten. Met advies en ondersteuning waar je als ondernemer wat aan hebt. Door samen een vuist te maken voor ons gezamenlijke belang.

Dat hebben we ook in 2018 weer gedaan, op allerlei manieren. Bijna 85% van de leden kwam af op een of meer van onze workshops, trainingen en voorlichtingsbijeenkomsten. Onze adviseurs voerden voor bijna 900 leden opdrachten uit. Het Serviceteam beantwoordde duizenden concrete vragen, waaronder meer dan duizend over actuele kwesties als cao, stakingen en gegevensbescherming. Bijna 300 bedrijven hielpen we concreet om hun vleugels internationaal uit te slaan.

Ondertussen houden we ook het grotere plaatje scherp voor ogen. We hebben krachtig gelobbyd tegen importheffingen op staal en aluminium en vóór een slagvaardig industrie- en onderwijsbeleid en nationale digitaliseringsagenda. Inclusief de overheidsinvesteringen die daarvoor nodig zijn.

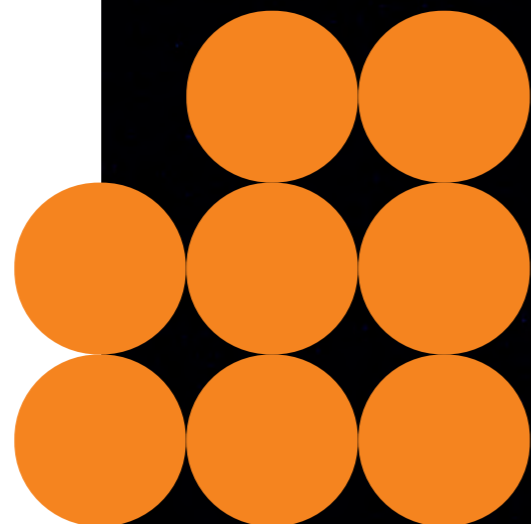
Op dat spoor gaan we in 2019 door. Met de Europese verkiezingen voor de deur zijn er genoeg thema's waar we ons sterk voor zullen maken: van een open handelspolitiek tot het managen van de Brexit en het versnellen van de digitale revolutie in Europa. Ook breiden we onze dienstverlening uit, onder meer op het gebied van Smart Working. Met UpgradeNL zetten we een waar offensief in om heel Nederland techwijs te maken. Waarbij we niet focussen op de techniek zelf, maar vooral op wat die technologie voor ons betekent. Op dat technologie onze wereld beter maakt.

Dat alles doen we ook in 2019 met veel enthousiasme en overtuiging. Want we zijn bij FME trots op de bedrijven die we vertegenwoordigen. Van klein tot groot: de bevoegenheid en innovatiekracht van onze technologiebedrijven is enorm. Ik dank onze leden voor hun vertrouwen van het afgelopen jaar en ik kijk uit naar onze samenwerking komend jaar.

Ineke Dezentjé Hamming-Bluemink
Voorzitter FME

Inhoud

Investeren in vandaag en morgen	3
FME Highlights	4
Enthousiaste leden	5
Belangenbehartiging	6
Bedrijfsvoering	8
Business Intelligence	11
Innovatie	12
Internationaal Ondernemen	14
Branches	16
FME in de media	18
FME in cijfers	19

Missie FME

We mobiliseren en verbinden de technologische industrie en de samenleving voor elke vraag of uitdaging waarop technologie het antwoord is. We gaan voor een toekomstbestendige wereld, met meer welvaart en welzijn, waarin iedereen meedoet.

FME Highlights

Nieuwe leden

In 2018 verwelkomt FME 80 nieuwe leden. FME heeft nu ruim 2.200 lidbedrijven die meer dan 220.000 medewerkers vertegenwoordigen.

Technostarters

Start-ups zijn cruciaal voor innovatie in de keten. Inmiddels zijn 75 technostarters lid van FME. Ze profiteren van het FME-netwerk en krijgen hulp bij internationalisatie. Ook kunnen ze bij FME terecht voor advies over bedrijfsvoering en financiering en matchmaking met investeerders. In 2018 maken de FME Technostarters vooral actief gebruik van de netwerkbijeenkomsten van de FME Clusters, innovatieprojecten in de regio, en de kennis- en inspiratiesessies voor startups.

Bestuur

Op 15 november benoemen we voor een periode van vier jaar:

- Hans Winters, CEO Siemens Nederland.
- Herman van Bolhuis, Eigenaar 3D Makers Zone.
- Edward Voncken, CEO KMWE.
- Hans Büthker, CEO GKN (herbenoeming)

Ivo Aarninkhof van FME Technostarter SigmaScreening vertegenwoordigt het komend jaar de jonge(re) generatie ondernemers in het bestuur.

Netwerken

Veel leden gaan naar FME-bijeenkomsten, die uitstekende netwerk mogelijkheden bieden. In 2018 organiseert FME ruim 250 bijeenkomsten.

FME-website

De FME-website trekt steeds meer bezoekers: in 2018 worden 850.000 page views geregistreerd.

FME Jaarevent: Samen werken aan Techtalent.

Het FME Jaarevent draait om verbindingen leggen, ervaringen uitwisselen en samen inspiratie opdoen. In 2018 staat het Jaarevent in het teken van 'Samen werken aan Techtalent'. Met inspirerende keynotes van Farid Tabarki en staatssecretaris Tamara van Ark. FME-voorziter Ineke Dezentjé Hamming-Bluemink roept overheid, bedrijven en onderwijs op om samen te zorgen voor "meer vissen in de vijver": cruciaal voor de innovatiekracht en groeikansen van onze techbedrijven. Hoe we samen meer techtalent kunnen aantrekken, is vervolgens onderwerp van gesprek tussen 150 aanwezige directeuren.

Week van de mki

Eind september organiseert FME voor de tweede keer de 'Week van de mki', met tal van activiteiten voor middelgrote en kleine bedrijven op verschillende locaties in het land. Praktische sessies door FME-experts, netwerkborrels en exclusieve kijkjes in de keuken bij mki-bedrijven en in de Tweede Kamer. De onderwerpen zijn praktisch en divers: van Smart Industry en Smart Working tot slimmer produceren, succesvol innoveren en een kijkje onder de Haagse Kaasstolp.

Heel Nederland techwijs

Om heel Nederland mee te nemen in de technologische transitie is snelle, slagvaardige actie nodig. Tijdens de Dutch Technology Week lanceert FME samen met een brede coalitie van bedrijven, kennisinstellingen, overheden en mediapartijen UpgradeNL: een driejarig programma waarmee we samen met de partners vanaf 2019 nationaal uitpakken met voorlichting, bewustwording en educatie. Een mooi voorproefje is de techniekmanifestatie Game On Drechtsteden, met deelname van 1600 leerlingen en 25 bedrijven. De voorbereidingen worden getroffen voor een landelijke Dutch Technology Week in mei 2019.

We zijn pas tevreden als onze leden enthousiast zijn

FME is een vereniging: wat we doen, doen we in het belang van onze leden. Daarom vinden we het essentieel om regelmatig van onze leden te horen wat we kunnen verbeteren.

Onderzoek in 2018 heeft het volgende laten zien: Een lichte stijging in de waardering van het FME-lidmaatschap ten opzichte van 2017.

Dit zijn volgens onze leden onze sterke en verbeterpunten:

Overkoepelende doelstellingen voor 2019:

- Focus op technologische oplossingen voor maatschappelijke uitdagingen op het gebied van Energie, Zorg, Agri & Food, Gebouwde Omgeving en Veiligheid
- Succesvolle landelijke technologieweek met leden in het kader van UpgradeNL – alle medewerkers van FME participeren
- Sterke coalities met branches
- Concrete programma's op het gebied van:
 - Smart Industry
 - Smart Working
- Nog meer enthousiaste leden
- Meer ledenparticipatie
- Zichtbaarheid bij leden, branches, partners en stakeholders

Top 3 sterke punten

ZICHTBAARHEID

Duidelijke profilering als vertegenwoordiger van Nederlandse technologiebedrijven

KENNIS

Sectorspecifieke kennis en individueel advies

NETWERK

Verbindingen leggen en het krachtige FME-netwerk

Top 3 verbeterpunten

MEER CONTACT

Zorgen voor een vast aanspreekpunt en meer persoonlijk contact

CONCREET AANBOD

Helderheid over wat FME voor mijn bedrijf kan doen

STAAN VOOR ALLE BEDRIJVEN

in de technologische industrie: technostarters, handelsbedrijven, mki en grote bedrijven

Belangenbehartiging

Belangenbehartiging in 2018: Nederland klaarstomen voor de technologietransitie

FME voert in 2018 op verschillende fronten een krachtige lobby voor de technologische sector. Veel aandacht gaat daarbij uit naar de digitalisering in de industrie en wat nodig is om de kansen van deze revolutie te verzilveren.

Smart Industry

Begin 2018 is de Implementatieagenda Smart Industry aan staatssecretaris Mona Keijzer overhandigd. FME wil de digitalisering bij de bedrijven versnellen met als resultaat dat Nederland in 2021 het meest flexibele en het beste digitaal verbonden productienetwerk van Europa heeft. FME zelf versterkt het adviesteam Smart Industry, om individuele leden meer concrete ondersteuning te kunnen bieden.

Smart Working

Nieuwe technologieën, robotisering en digitalisering bieden de Nederlandse industrie grote kansen. Daarvoor moeten bedrijven én medewerkers (met steun van overheid en kennisinstellingen) werk- en leerprocessen inrichten op maximale wendbaarheid. FME doet onderzoek onder 7.000 medewerkers naar het draagvlak voor Smart Working en knelpunten die ze ervaren en overhandigt de resultaten begin 2018 aan minister Koolmees. Het onderzoek wijst bijvoorbeeld uit dat 85% van de medewerkers robotisering als kans ziet.

Versnellingsagenda voor techniekonderwijs

Begin 2018 spreekt FME met het ministerie van OCW en andere brancheorganisaties af om een versnellingsagenda voor het techniekonderwijs op te stellen. Met concrete acties is FME vertegenwoordigd in het bestuur van alle belangrijke organisaties op het gebied van arbeidsmarkt en onderwijs (SBB, A+O Metalektro, Techniek talent.nu, SPT) en in het najaar publiceert FME een onderwijsagenda met concrete stappen vooruit, waaronder een pleidooi voor een noodfonds.

In actie tegen importheffingen

De handelsoorlog die in 2018 escaleert, met forse Amerikaanse importheffingen op staal en aluminium, zijn zeer schadelijk voor de Nederlandse industrie. In een goed gecoördineerd, effectief samenspel met VNMI wordt een krachtige lobby gevoerd om actie te ondernemen en een uitzonderingspositie voor de Europese industrie veilig te stellen. Deze boodschap wordt door Ineke Dezentjé persoonlijk toegelicht aan de ambassadeur van de VS in ons land.

Onderhandelingen cao Metalektro

2018 staat in het teken van de onderhandelingen voor een nieuwe cao Metalektro. Na vijf formele onderhandelrondes en een bemiddelingspoging is er nog geen akkoord. Er vinden acties en stakingen plaats in het hele land, met schade voor de bedrijven. In 2019 wil FME dit tot een goed einde brengen, met een toekomstbestendige cao voor de bedrijven en alle medewerkers. Als voorschot op de uiteindelijke loonsverhoging die in de cao afgesproken zal worden, doet FME in november een loonaanbeveling.

Belangenbehartiging Inspanningen 2018

Lobbyresultaten FME

Een greep uit de resultaten die FME in 2018 behaalt door consequent een krachtig standpunt uit te dragen:

Digitalisering

FME pleit al geruime tijd voor een brede kabinetsambitie op het gebied van digitalisering. In 2018 is FME betrokken bij de totstandkoming van de Nederlandse Digitaliseringsstrategie, die het kabinet in juni presenteert, en bij de uitwerking daarvan in concrete actieprogramma's.

Veiligheid

Defensie moet waar mogelijk opdrachten gunnen aan Nederlandse bedrijven en vaker optreden als launching customer. Dat pleidooi van FME is herkenbaar terug te vinden in de eind 2018 gepresenteerde Defensie Industrie Strategie.

Duurzaamheid

Voorafgaand aan de onderhandelingen voor het nieuwe Klimaatakkoord, waarbij FME deelneemt aan de tafel Industrie en Elektriciteit, stelt FME een eenduidige lobbyagenda met concrete maatregelen op, voortbouwend op de Energievisie van FME. FME zorgt er voordat er meer aandacht komt voor energiebesparing in toekomstig Klimaatsbeleid, miljoenen worden geïnvesteerd in Circulaire Economie, en dat niet alle bedrijven verplicht van het Gronings gas af moeten.

“De Nederlandse industrie maakt state of the art producten en loopt voorop met de toepassing van veel nieuwe technologieën. We hebben Defensie daarmee ontzettend veel te bieden. Dat het kabinet nu aangeeft vaker als launching customer op te willen treden voor de industrie is precies wat nodig is.”

Zorg

Medische technologie biedt unieke kansen om zorg beter en efficiënter te maken. FME levert input aan het ministerie van Medtech Visie, onder meer via rechtstreeks overleg en een sessie waarin bedrijven pitches maken over wat niet in de visie mag ontbreken.

Arbeidsmarkt

FME bepleit tijdens consultatie voor de nieuwe Wet arbeidsmarkt in balans (WAB) een trendbreuk, om werkgeverschap aantrekkelijker te maken. Onder meer via versoepeling van het ontslagrecht, een belangrijke pijler in het wetsvoorstel dat in november naar de Tweede Kamer is gestuurd.

Internationaal

Internationaal ondernemen verdient structureel meer aandacht, op tal van facetten. Opvallende resultaten in 2018 zijn een door FME voorbereide, succesvolle handelsmissie naar Duitsland, maar ook de overgangsregeling die het kabinet treft voor expats bij het versoberen van de bestaande fiscale regeling.

“Om technologie als gamechanger in te zetten bij maatschappelijke vraagstukken is een doorbraak nodig. Hiervoor moet de overheid en het bedrijfsleven de handen ineen slaan en gaan investeren in innovatie en onderwijs.”

Onderwijs

Naast de versnellingsagenda voor het techniekonderwijs behaalt FME nog enkele belangrijke resultaten. Zo besluit het kabinet om de subsidie voor praktijkleren (BBL) te handhaven, en wordt een Kamermotie aangenomen die de regering onder meer vraagt obstakels voor hybride docentschap weg te nemen.

Innovatie

FME pleit voor koersvast innovatiebeleid en voortzetting van de topsectorenaanpak. In 2018 besluit het kabinet het tarief in de tweede WBSO-schijf al in 2019 te verhogen naar 16% - waar FME sterk voor heeft gelobbyd. Eerder al maakt het kabinet 200 miljoen euro extra vrij voor toegepast onderzoek.

Bedrijfsvoering

Praktisch advies vanuit sectorexpertise

De adviseurs van FME staan ook in 2018 klaar om leden te ondersteunen bij al hun ondernemersvragen. Dankzij de brede kennis van de technologische sector zijn onze adviseurs in staat om praktische adviezen te geven en fungeren zij als vertrouwd partner. Ook kunnen we bedrijven één-op-een adviseren en begeleiden bij het vinden van nieuwe wegen naar succes en helpen we om je bedrijf veerkrachtiger, efficiënter en slimmer te maken.

Highlights van onze dienstverlening in 2018:

- In totaal maakt ruim **40 procent van de leden** gebruik van de dienstverlening van **FME Advies** en **FME Advocaten**. Er zijn opdrachten uitgevoerd, onder andere op het gebied van HR, Smart Working, Smart Industry, Lean, subsidieverwerving, fusies, reorganisaties en – vanuit FME Advocaten – advies en rechtsbijstand rond arbeidsrecht, ondernemingsrecht en contractrecht. De diensten worden hoog gewaardeerd: de adviestrajecten scoren onder directeurs een 7,7 (mate van aanbeveling).
- **FME College:** We geven 130 workshops, trainingen en voorlichtingsbijeenkomsten met ruim 2.000 deelnemers van 1.850 lidbedrijven en een gemiddelde waardering van 8,5.
- **Nieuw in 2018:** De dienstverlening voor Smart Working is uitgebreid met een verbeterprogramma en met een aanpak en workshops voor Employer Branding. ISF is gedigitaliseerd, uitgebreid en online en in het Engels beschikbaar. Bovendien is de dienstverlening om ondernemers te ondersteunen met Smart Industry aanzienlijk uitgebreid.
- **Het FME Serviceteam** behandelt ruim 7.000 ondernemersvragen per jaar. Deze service wordt zeer hoog gewaardeerd: gemiddeld scoorde ons serviceteam een 8,6.

FME Ledenvoordeel

FME Ledenvoordeel realiseert in 2018 weer belangrijke inkoopvoordelen, waar steeds meer leden profijt van hebben. Inmiddels maken meer dan 1.200 leden gebruik van het programma.

Binnen **FME Zakelijk Voordeel** wordt het meest gebruik gemaakt van de rubrieken 'Personeel', 'Verzekeringen' en 'Facilitair'. FME-leden maken veelvuldig gebruik van het aanbod van bijvoorbeeld Zilveren Kruis, Aon, Lyreco en Initial. Daarnaast van de dienstverlening van Adecco, Luba en Holland Payroll binnen de FME Flexdienst.

Voor **FME Technisch Voordeel** ligt de focus op het versterken van de samenwerking met leveranciers om nog beter in te kunnen spelen op de wensen van de lidbedrijven. Ruim 240 leden zijn aangesloten bij Technisch Voordeel en zij maken gemiddeld gebruik van vijf regelingen met verschillende leveranciers.

Binnen **FME Energievoordeel** profiteren leden onder meer van een scherpe inkoop van gas en elektriciteit, en van voordelen zoals gratis portfolio-advies, kosteloos deelnemen aan het FME-meetcollectief en tegen een sterk gereduceerd tarief gebruik maken van een geavanceerd energiedashboard. In 2018 maken 250 leden gebruik van FME Energievoordeel.

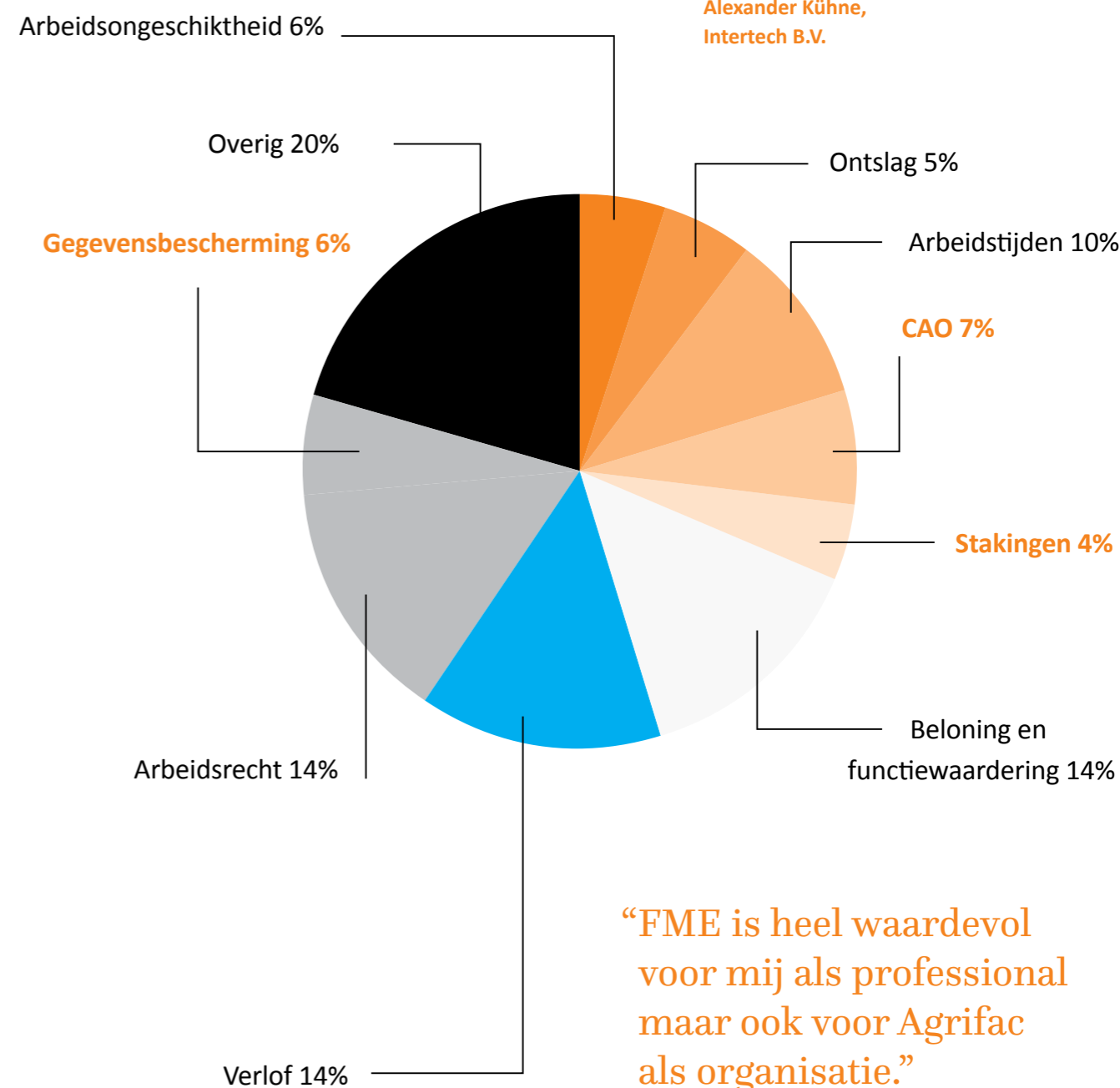
Steeds meer leden hechten belang aan een aantrekkelijk pakket met 'tertiaire' arbeidsvoorwaarden voor hun medewerkers. Inmiddels bieden 20 lidbedrijven een programma van voordelen aan hun medewerkers via een online portal in eigen 'look and feel' met **FME Werknemersvoordeel**.

FME Serviceteam, meer dan 7.000 vragen per jaar

In 2018 krijgt het FME Serviceteam meer dan 7.000 vragen. Hieronder de onderwerpen waar de adviseurs vragen over krijgen.

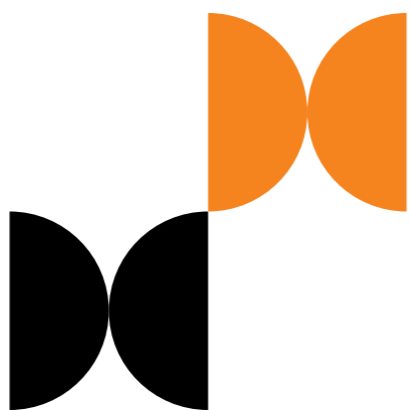
“Een externe sparringpartner voor diverse zaken.”

Alexander Kühne,
Intertech B.V.

“FME is heel waardevol voor mij als professional maar ook voor Agrifac als organisatie.”

Zana Salahi,
Agrifac Machinery B.V.

“Digitalisering, robotisering, big data en andere innovatieve technologie brengen veel veranderingen met zich mee. Medewerkers juichen deze ontwikkelingen toe en verwachten dat het werk er uitdagender en leuker door wordt. Laat de robots maar komen!”

Business Intelligence

Informatie voor betere bedrijfsbeslissingen

Marktinformatie en benchmarks zijn cruciaal voor effectieve besluitvorming. Daarvoor biedt FME verschillende diensten. In 2018 verbetert en vernieuwt FME Business Intelligence veel onderzoeken en benchmarks.

Highlights 2018:

FME Marktmonitor

De FME Marktmonitor is een online interactief dashboard voor FME-leden. Nieuw in 2018 is de grondstoffenmonitor.

Onderzoek Arbo & Verzuim

FME-lidbedrijven kunnen met dit onderzoek de effectiviteit van hun verzuimbeleid en ongevallenpreventie benchmarken. De resultaten van de benchmark kunnen nu ook vergeleken worden met voorgaande jaren.

FME Beloningsbenchmark

De FME Beloningsbenchmark is uitgebreid naar 129 functies. Eind 2018 heeft de benchmark ruim 220 deelnemers met in totaal ruim 40.000 medewerkers die we benchmarken op functieniveau. Nieuw zijn de startsalarissen naar opleidings-niveau en uitsplitsing is mogelijk op leeftijdsgroep, regio, organisatiegrootte en SBI.

FME Ondernemersonderzoek

Het FME Ondernemersonderzoek gaat in op onderwerpen als Smart Industry, cybersecurity, Smart Working, bedrijfsstrategie, innovatie en internationaal ondernemen. Met dit onderzoek krijgen FME-lidbedrijven inzicht in de ontwikkelingen in de sector.

Benchmark Smart Working

FME doet begin 2018 onderzoek onder 7.000 medewerkers in de technologische Industrie. Hoe kijken zij aan naar de invloed van technologische ontwikkelingen op werk? FME-bedrijven kunnen dit onderzoek nu ook individueel houden onder hun medewerkers en de resultaten benchmarken.

Arbeidsmarktdashboard

FME heeft toegang tot alle vacatures in Nederland en deze zijn gekoppeld aan opleidingen. De leden van FME krijgen zo inzicht in de concurrentie op specifieke functies, niet alleen uit de technologische industrie, maar ook uit aangrenzende sectoren.

Innovatie

Je kunt alleen succesvol ondernemen als je innoveert. Om nog meer technologische innovaties mogelijk en zichtbaar te maken en oplossingen te vinden voor grote maatschappelijke vraagstukken, leggen wij in onze clusters en in de regio's verbindingen en jagen we de samenwerking in concrete projecten aan.

Highlights van de clusters in 2018

FME Zorg:

- levert input voor de Medtech Visie van het ministerie van VWS;
- voert samen met NFU een verkenning uit naar versnelling van innovaties in umc's.

Energy:

- is betrokken bij de totstandkoming van het Klimaatakkoord, als deelnemer aan de overlegtafels 'Elektriciteit' en aan de Industrietafel 'Transitie en Opbouw';
- pleit succesvol voor extra budget uit de klimaatvelop voor pilots en demo's op het gebied van flexibiliteit. Toegekend bedrag: 35 miljoen euro.

Gebouwde Omgeving:

- gaat samen met de branches het Rijksvastgoedbedrijf helpen om meer dan 8000 rijksgebouwen te verduurzamen;
- lanceert een Smart City-programma met matchmaking in binnen- en buitenland.

Agri & Food:

- organiseert twee innovatiesessies, met ruim 100 boeren en bedrijven, gericht op innovaties voor de varkens- en pluimveesectoren;
- legt de link met 80 organisaties in Californië, met als inzet een Californisch-Nederlands fieldlab.

Samenwerking in clusters en innovatieprojecten

Van de nieuwe leden in 2018 kwam opnieuw **30% via de clusters bij FME**

Innovatieprojecten

Met Business Development creëren we innovatiekansen en concrete innovatieprojecten, vanuit de centrale thema's Smart Industry, Smart Working en de maatschappelijke uitdagingen. In 2018 lopen er 14 van deze innovatieprojecten, het merendeel regionaal.

Enkele voorbeelden:

Smart Industry

Smart Industry draait om het integreren van ICT en geavanceerde (digitale) technologie in de productieketen. De regio Oost-Nederland biedt veel kansen om op deze manier de internationale concurrentiepositie van (mki-)bedrijven te verbeteren, en de maakindustrie nog beter te laten floreren.

Het Smart Industry-netwerk **BOOST** brengt ondernemers met elkaar in contact, stimuleert kennisuitwisseling en heeft een actieagenda gemaakt om Smart Industry in de bedrijfscultuur te integreren. FME is nauw betrokken bij de governance van BOOST en verbindt de achterban met dit initiatief. Ook financiert FME samen met de provincies Gelderland en Overijssel een projectleider.

Smart Working

De transitie naar een digitale industrie heeft verregaande consequenties, niet alleen voor productieprocessen maar ook voor de betrokken organisaties en professionals. Hoe neem je mensen mee in deze transitie?

Deze vraag is onderdeel van het project **FOKUS**. In dit project werken kennislabs uit de Vlaams-Nederlandse grensregio samen om met name mki-bedrijven te helpen om snel de transitie naar een digitale industrie te maken. FME heeft de dagelijkse leiding en FME-leden profiteren onder meer van een gratis Smart Industry-scan, een implementatiemethode en individuele hulp op maat.

Maatschappelijke uitdagingen

In regio Noord coördineert FME vijf projecten binnen het Duits-Nederlandse **MariGreen**-programma, gericht op groene innovaties in de scheepvaart. FME biedt lidbedrijven toegang tot het grote netwerk rond dit project, waardoor nieuwe samenwerkingen en businesskansen ontstaan. De vijf projecten die FME coördineert, focussen op de adoptie van LNG in de scheepvaart. In 2018 werd onder meer gewerkt aan prototypes voor tankconcepten die makkelijker en goedkoper in schepen te integreren zijn en in trainingsmodules voor scheepspersoneel.

Internationaal Ondernemen

FME Internationaal Ondernemen in 2018

Maatschappelijke uitdagingen bieden kansen, ook internationaal. Nederlandse technologiebedrijven hebben een toppositie als het gaat om vraagstukken op het gebied van energie, zorg, voedsel en gebouwde omgeving. Met onze kennis, ervaring en technologie kunnen wij innovatiekracht en totaaloplossingen bieden. En dat is wat de internationale markt vraagt.

Om dit potentieel te verwezenlijken, is het belangrijk dat we samen optrekken. Zo kunnen we internationale kansen creëren en bijdragen aan het oplossen van wereldwijde maatschappelijke uitdagingen.

In 2018 helpt FME bedrijven om internationale kansen maximaal te benutten:

- met **20 internationale activiteiten** in **11 landen**.
- door deelname aan **5 internationale beurzen** te verzorgen
- met **4 uitgaande missies** en **2 inkomende missies**
- met individueel advies aan **meer dan 50 bedrijven**

Alles bij elkaar namen **290 bedrijven** deel aan onze internationale activiteiten.

Businesskansen over de grens

Vanuit de FME Clusters Agri & Food, Gebouwde Omgeving en Energy brengen we de businesskansen in het buitenland in kaart.

- In Californië werkt FME aan internationale kansen voor FME-bedrijven in de Agri & Food.
- FME start een programma om de Smart City-technologie van FME-leden wereldwijd onder de aandacht te brengen.
- Het FME exportplatform Cleantech Holland organiseert in opdracht van de Topsector Energie een Holland Paviljoen op de Water, Energy, Technology and Environment Exhibition (WETEX) in Dubai.

“Nederland staat als kennisland en leverancier van technologie hoog aangeschreven. Laten we dat zo houden.”

Hannover Messe 2018

FME organiseert twee paviljoens op de Hannover Messe, waar de Nederlandse High Tech en Smart Industry centraal staan. De Nederlandse innovatiekracht is duidelijk zichtbaar en de mki-bedrijven zijn goed vertegenwoordigd. Het programma richt zich verder op het versterken van de samenwerking met Duitse en Belgische bedrijven, kennisinstellingen en overheid.

Nederlandse Nachrichten: promotie in Duitsland

FME lanceert samen met partners het Duitstalige platform Nederlandse Nachrichten. Het platform richt zich op de Duitse markt. FME-leden die actief zijn op gebied van Smart Industry kunnen hier hun innovatieve producten en diensten promoten.

Krachtenbundeling in NL International Business

De stichting NL International Business is opgericht om de Nederlandse handelsbevordering verder te professionaliseren. Door een sterke positie in NL International Business zorgt FME voor ondersteuning van bedrijven bij het verzilveren van kansen in mondiale groeiemarkten als China, Azië, Afrika, Latijns-Amerika en in meer volwassen markten als Europa en de VS.

Succesvolle missie naar Duitsland: Smart industry en e-health

Missie naar Rijnland-Palts en Saarland met Sigrid Kaag, minister voor Buitenlandse Handel, en missieleider Ineke Dezentjé Hamming. De missie liep parallel aan het werkbezoek van het Koningspaar. Deze samenwerking op het hoogste niveau bracht de belangrijkste stakeholders aan Nederlandse en Duitse zijde bij elkaar.

Branches

Samen staan we sterker – en dus investeert FME veel in partnerships met de 45 aangesloten brancheverenigingen. De meerwaarde van die krachtenbundeling is aan beide kanten heel concreet. FME brengt lobbykracht, professionele ondersteuning en een groot netwerk; branches beschikken over sectorspecifieke kennis en een sterke binding met de lidbedrijven. We merken iedere dag opnieuw dat dit leidt tot de ideale kruisbestuiving. FME en de branches zijn goed op elkaar ingespeeld: in 2018 waardeerden bestuurders van brancheverenigingen het partnership en de kwaliteit van de ondersteuning door FME met gemiddeld een 8.

Highlights 2018:

FEDET Instream Award: springplank naar de toekomst
Onderwijs is een belangrijk speerpunt voor de technologische industrie. Ook binnen de elektrotechniek is het essentieel dat er voldoende talent instroomt. Branchevereniging FEDET (elektrotechniek) werkt hier concreet aan. Onder meer via de FEDET Instream Award, die in 2018 voor de tweede keer samen met FME werd georganiseerd. Deze prijs voor het meest vindingrijke, creatieve en bevolgen initiatief ging dit jaar naar de Dag van de Installatietechniek, een initiatief van installateur Nijhof en het Carmel College Salland.

Circulaire economie als businessmodel van de toekomst

Hoe maak je de circulaire economie concreet? FME werkt deze vraag samen met branchevereniging VLEHAN (electrische huishoudelijk apparaten) en haar leden. Tijdens de jaarlijkse VLEHAN Summit, in november, staan de kansen centraal die de circulaire economie leveranciers van huishoudelijke apparaten bieden. Met bijdragen van Maurits Groen, Steven Uitentuis (Swapfiets) en topontwerper Niels van Roij, is het programma toegesneden op positieve, constructieve en vooral concrete ideeën die de ondernemers verder helpen.

VOMI Academie: leven lang leren in de praktijk

Iedereen weet dat een leven lang leren de norm wordt, zeker binnen de technologie. VOMI (procesindustrie) maakt dit FME-beleidsstandpunt concreet met de VOMI Academie, waarin het accent ligt op management- en communicatievaardigheden voor medewerkers binnen de petrochemische industrie. Het concept is zo succesvol dat de VOMI Academie in 2018 verzelfstandigd is. Het aantal leden dat er gebruik van maakt groeit, en de VOMI kan dankzij inkomsten vanuit de VOMI Academie meer tot stand brengen zonder de contributie te verhogen.

Gezamenlijke lobby tegen importhellingen

De aangekondigde VS-importhellingen op staal en aluminium is een wezenlijke bedreiging voor de Nederlandse industrie. FME, Tata Steel en branchevereniging VNMI (basismetaleen) werken intensief samen en houden dit onderwerp maandenlang hoog op de politieke agenda. Een krachtig signaal dat het ons ernst is, want naast dat de goede handelsrelatie op het spel staat is de potentiële impact op Nederlandse staal- en aluminiumbedrijven enorm. Onze gezamenlijke belangen worden nu meegenomen in de onderhandelingen tussen de VS en de EU.

Via brede samenwerking naar meer invloed

In november neemt Diederik Samsom het Programma van Eisen Gezonde Kantoren in ontvangst. Dit initiatief is tot stand gekomen in een door branchevereniging VLA (luchttechnische apparaten) geïnitieerde brede coalitie, waarin ook zusterbranches VFK, NVKL en FEDET zitting nemen. Dankzij deze samenwerking is de VLA als enige fabrikantenvereniging deelnemer in het Platform Duurzame Huisvesting, waardoor FME is vertegenwoordigd in dit invloedrijke platform.

Reis NEVAT-sectie Plaatverwerkende Industrie, met 18 lidbedrijven naar Vietnam en Japan, april 2018

Focus op strategievorming

Een belangrijke component in de ondersteuning die FME aan branches geeft, is gericht op strategievorming. Hoe kunnen de branches, ondersteund door FME, hun meerwaarde en relevantie voor hun leden blijven vergroten?

FPT-VIMAG zet nieuwe koers uit

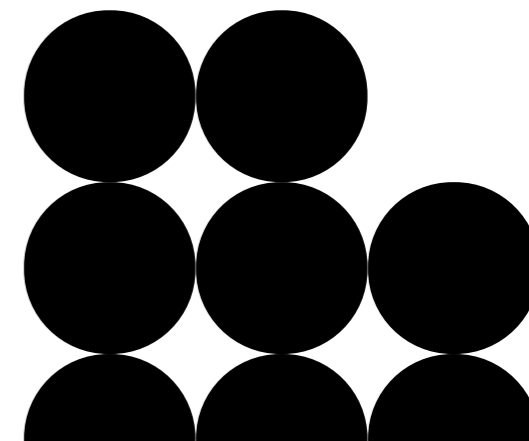
FME begeleidt FPT-VIMAG bij het formuleren van een nieuwe strategie. Een versnelling op het vlak van digitalisering, robotisering en arbeidsmarktbeleid staat centraal. De branchevereniging voor productietechnologie en automatisering wil de concurrentiepositie van de Nederlandse maakindustrie blijvend verstevigen door onder meer te focussen op de kwaliteit van technische opleidingen en actief te participeren in Smart Industry-platforms.

NEVAT: ondernemen, ontmoeten en ontwikkelen

Ook de leden van NEVAT (toeleveranciers aan de industrie) zetten in 2018 met hulp van FME een aangescherpte koers uit. De nieuwe strategie is sterk geënt op nauwere samenwerking met andere FME-branches, om elkaar in de keten van de maakindustrie te versterken. NEVAT focust op drie concrete thema's Ondernemen, Ontmoeten en Ontwikkelen en ondersteunt leden bij het creëren van toegevoegde waarde, onder meer met business coaching en een online benchmark.

GCA (Groep Fabrieken van Apparaten voor de Chemische Industrie) bracht in oktober een bezoek aan ITER in Frankrijk, een 500 megawatt kernfusiesite in aanbouw. Inspirerend, leerzaam en een uitstekende gelegenheid om te netwerken.

FME in de media

FME is in 2018 volop zichtbaar in de media om belangrijke onderwerpen voor de technologische industrie op de kaart te zetten.

Een aantal highlights: in 2018...

- ...beslist de Amerikaanse president Trump om importheffingen op Europees staal en aluminium in te voeren. FME komt hiertegen krachtig in het verweer, ook via de media. Alle grote dagbladen (waaronder De Telegraaf, NRC, AD en de Volkskrant) maar ook NOS en RTL Nieuws besteden er ruim aandacht aan.
- ...bespreekt premier Rutte de heffingen tijdens een bezoek aan president Trump. Ineke Dezentjé becommentarieert Ruttés bezoek en de handelsrelatie met de VS via onder andere BNR.
- ...lopen FME-leden VDL en Fokker een forse order van Defensie mis. Het ministerie gunt de aanbesteding aan Britse concurrentie. Ineke Dezentjé spreekt haar ongenoegen hierover uit via een groot artikel in De Telegraaf: "We zijn gekke Henkie".
- ...wordt UpgradeNL gelanceerd, een FME-programma dat heel Nederland techwijs moet maken. Radio 1, BNR en Radio 4 en een aantal dagbladen doen hiervan verslag.

hierop. Ineke Dezentjé zegt dit probleem met 'haar' bedrijven te bespreken en met een actieplan te komen. Want "techniek is te belangrijk om alleen aan mannen over te laten".

- ...verschijnt de reactie van FME op de Miljoenennota in onder andere De Telegraaf en het FD en licht Ineke Dezentjé de reactie live toe op BNR: "Onderwijs is het ondergeschoven kind in deze Miljoenennota."
- ...schuift Ineke Dezentjé bij Rick Nieman aan in televisieprogramma WNL op Zondag, om te praten over de Hyperloop. Een fantastisch innovatief vervoersysteem van vacuümbuizen op lagedruk, dat ongelooflijk snel en energiezuinig mensen en vracht kan vervoeren. Het is een initiatief van Delftse studenten, dat ondanks een aantal private investeringen, nog te weinig steun en toezeggingen van de overheid krijgt...
- ...zou de Hyperloop hetzelfde kunnen overkomen als een uitvinding van ASML, die naar België vertrok. FME trekt hierover aan de bel in het FD en de Volkskrant...
- ...schrijft FME op uitnodiging van Elsevier hierover, en over de toekomst van de innovatiekracht van Nederland, een groot essay in de eindejaarseditie van het opinieweekblad.

- ...beginnen de cao-onderhandelingen. Een ingewikkeld proces, waarvan regelmatig in de landelijke media verslag wordt gedaan.
- ...lanceert FME haar onderwijsvisie - de primeur wordt aan het AD gegund, dat een flink artikel publiceert.
- ...blijkt dat vrouwen die een technische studie hebben gedaan vaak niet in een technisch beroep terecht komen. In dagblad Trouw en het televisieprogramma 1Vandaag reageert FME

FME in cijfers

2.200

LIDBEDRIJVEN

21

MILJARD EURO
TOEGEVOEGDE
WAARDE

45

BRANCHEVERENIGINGEN
ZIJN AANGESLOTEN
BIJ FME

220.000

MEDEWERKERS

49

MILJARD EURO
EXPORT

91

MILJARD EURO
OMZET

FME is de ondernemersorganisatie voor de technologische industrie. De 2.200 aangesloten bedrijven zijn met 220.000 medewerkers actief in productie, handel, automatisering en onderhoud in de sectoren metaal, elektronica, elektrotechniek en kunststof. De gezamenlijke omzet van de FME-leden bedraagt € 91 miljard, hun toegevoegde waarde is ruim € 21 miljard en zij exporteren voor € 49 miljard. Daarmee realiseren de FME-leden een zesde van wat Nederland in totaal met export verdient. Bij FME zijn 45 brancheverenigingen aangesloten. Meer informatie: fme.nl